

АЛЪН НЕЛСЪН НАПАРОЯ

Превод от английски: Красимира Кочанова, Петър Колев, 1983

chitanka.info

— Не зная как точно да ви обясня моя случай, докторе — започна младият човек. Той приглади с ръка абаносовочерните си коси, блестящи като грамофонна плоча, и премигна с бебешкосините си очи. — Очевидно това е обратното на комплекс за преследване.

Доктор Менли Дж. Дипартър, нисък човек със строго лице, спазваше правилото никога да не показва изненадата си. Този път той си позволи лекичко повдигане на веждите.

— Какво разбирате под обратното на комплекс за преследване, г-н Макфърлейн?

Г-н Макфърлейн, със събрани ръце и розови като на кукла бузи, образец на здраве и спокойствие, се намести в удобния фотьойл.

— Ами например непрекъснато имам чувството, че преследвам някого.

Доктор Дипартър се размърда неспокойно на стола си.

— Искате да кажете, че сте преследван от някого?

— Съвсем не. Просто вървя си по улицата и изведнъж ме обзема чувството, че има някой пред мен, когото преследвам... Дори ми се случва да се затичам, за да го настигна. И, разбира се... не намирам никого. Ужасно неприятно е. Освен това аз много мразя да тичам.

— Разбирам — каза д-р Дипартър, като си играеше с молива. — Други симптоми?

— Боже мой... да. Имам също чувството, че хората... хм... наистина е глупаво...

— Не се смущавайте — каза докторът с професионален тон, — говорете свободно.

— Е добре... имам странното чувство, че хората се стремят да ми направят добро... Че се опитват да бъдат любезни и доброжелателни към мен. При това, без да знам кои са те и защо искат да ми направят добро... О! Абсурдно е, нали?

Беше краят на работния ден, докторът не искаше да се задълбочава повече. До края на прегледа той сне анамнезата на пациента. Макфърлейн беше на 28 години, с щастлив семеен живот, нормално и здраво детство, доволен от работата си като техник на радиоапарати, без физически недостатъци, нямаше кошмари, не беше алкохолик, през детството не бе имал никакви разногласия с родителите си, нямаше материални грижи. С една дума — нищо. Докторът го изпроводи весело.

— Да кажем, следващия вторник в 11 часа?

* * *

Във вторник в 11 без десет доктор Дипартър, поглеждайки в бележника, където записваше срещите си, се намръщи. Ще дойде ли този човек? Той се надяваше, че няма, както често се случваше. Обратното на мания за преследване! Никакво съмнение, този тип сигурно беше... той се въздържа навреме: щеше да си помисли „луд“.

В този момент се чу звънецът на входната врата. Макфърлейн влезе и стисна ръката му с широка усмивка.

— Е, драги господине — каза докторът с леко преувеличена сърдечност, — чак сме?

— Става все по-лошо, докторе! — просия Макфърлейн. — Искам да кажа — това чувство, че преследвам някого. Вчера вървах цели 10 км!

Доктор Дипартър се отпусна във фотьойла си с ръце на облегалките.

— Така, а сега ми разкажете малко по-подробно. Разкажете ми всичко. Всичко, което ви дойде на ум.

— Как така всичко, което ми дойде на ум?

— Говорете ми без връзка, прескачайте от тема на тема... Казвайте ми всичко, което ви минава през главата.

— Не ви разбирам добре, докторе. Можете ли да ми дадете пример?

Докторът се засмя.

— Много е просто. Ето вижте: в този момент си мисля за един ден от моето детство, когато откраднах пари от портмонето на майка ми. А сега мисля за жена си и се питам какво да ѝ подаря за годишнината от сватбата... — докторът вдигна изпълнени с надежда очи. — Виждате ли? Дребни неща от този род?

— Какви дребни неща? Все още не ви разбирам — лицето на Макфърлейн изразяваше не само смайване, но и недоумение. — Бихте ли ми посочили и други примери. Много е интересно.

Докторът започна да изброява разпокъсани картини, наполовина забравени спомени. Макфърлейн, седнал удобно във фотьойла, го

слушаше със странно изражение на задоволство.

Един час по-късно д-р Дипартър, изтощен, с прегракнал глас, едва поемащ си дъх, с разкопчана яка и извъртяна връзка, все още говореше:

— ... и тогава жена ми — тя напълно ме превъзхожда... Винаги съм страдал от съзнанието, че искам да се харесам... и никога няма да забравя — този ден на тавана с малкото момиче, което живееше отсреща... Сигурно съм бил на не повече от 11 години...

Той млъкна със съжаление, потърка очи, погледна часовника си...

Чу Макфърлейн да казва:

— Безкрайно ви благодаря, докторе. Чувствувам се много по-добре. Да кажем, следващия понеделник в десет часа?

* * *

Следващия понеделник в 10 часа доктор Дипартър мобилизира всичките си сили. Нямах да се остави да бъде подведен като миналия път... Но той видя Макфърлейн да влиза мълчалив и съсредоточен, с огромна картонена кутия, която постави внимателно на пода, преди да седне. За да го подготви, докторът започна с няколко предварителни въпроса.

— Страхувам се, че започвам да страдам от халюцинации, докторе — призна накрая Макфърлейн.

Доктор Дипартър потри мислено ръце със задоволство. Намираше се вече в свои води.

— Аха! Халюцинации!

— Хм, искам да кажа, докторе, че не става дума точно за халюцинации. По-скоро за нещо, което би могло да се нарече обратното на халюцинации.

Усмивката изчезна от лицето на доктора. Макфърлейн продължи:

— Тази нощ например, докторе, имах кошмар. Сънувах, че една голяма и ужасяваща птица е кацнала на края на леглото ми и чака да се събудя. Ужасно животно, с огромен търбух, вилообразна човка, вирната нагоре, с торбички под налетите с кръв очи и уши (питах ви, докторе, чували ли сте някога да се говори за птица с уши)... с малки

увиснали уши като на шпаньол!... Събудих се с разтуптяно сърце и знаете ли какво видях? Наистина на края на леглото ми беше кацнала огромна ужасяваща птица с уши.

Доктор Дипартър се изпъчи отново. Класически случай, смесване на действителността с въображаемото, въпрос на рутина.

— Истинска птица? — попита той меко. — С кръвясали очи?

— Да, разбирам добре, че изглежда невероятно, но...

— О! Ни най-малко. Много разпространено явление на визуално заблуждение — докторът се усмихна успокояващо. — Няма място за...

— Вие не ме разбирате, докторе — прекъсна го Макфърлейн. Вдигна картонената кутия и я постави на бюрото. — Хайде! Отворете я!

Кутията беше овързана, с пробити за проветрение дупки. Докторът се поколеба за момент, след това започна да развързва канапа. Той отвори капака, наведе се... и преглътна шумно. Кръвясали очи, под които се очертаваха огромни торбички, се бяха впили заплашително в него; от двете им страни падаха ушите, разделени от щръкналата човка...

Макфърлейн хвърли в кутията няколко трохи хляб, които бяха погълнати при отблъскващия шум на челюстите.

— Казва се Лафайет — заяви той. — Знаете ли, като свикне малко, човек се привързва към него.

* * *

— Човек би казал, че линеете, докторе — каза Макфърлейн.

Това беше при следващата консултация, една седмица по-късно. Докторът беше седнал на бюрото си, за първи път от много дни насам. Краката му бяха отмалели. Той свали обувките си, за да облекчи изтерзаните си крака.

— Да не се занимаваме с мен — подхвърли той. — Вие как сте?

Ръцете му трепереха. Беше отслабнал, лицето му беше бледо, а чертите изострени.

— Много по-добре, докторе — заяви Макфърлейн. — От известно време имам чувството, че някой ме следи.

— Невъзможно! — извика докторът. — Въображението ви прави лоши шегги.

Ако само беше сигурен, че Макфърлейн не лъже. Нищо не показваше обратното: когато на улицата Макфърлейн внезапно вдигнеше глава и ускори крачка, неговото поведение беше съвсем естествено. Но трябваше да бъде наблюдаван още известно време. Доктор Дипартър прехвърли наум дейността си от последната седмица, безкрайните бродения из града, по време на които беше загубвал Макфърлейн десетки пъти, и не по-малобройните безкрайни чакания пред ресторантите и баровете, когато дебнеше излизането му. „Трябва да продължа, докато се убедя напълно“ — помисли той. Но се безпокоеше малко за отслабването си и за камбанния звън, който от известно време чуваше в главата си...

Към края на консултацията Макфърлейн излезе от стаята на пръсти. Доктор Дипартър хъркаше гръмогласно на бюрото си.

Когато Макфърлейн дойде за следващата среща, той беше посрещнат от секретарката.

— Докторът не е тук — каза тя. — Той е в отпуск за три месеца, може би за година.

— О! Съжалявам — каза Макфърлейн. — Той наистина изглеждаше изтощен до крайност. Къде е на почивка?

— Право да ви кажа, той е в санаториум.

Върху лицето на Макфърлейн се изписа смайване и известно време той остана загледан пред себе си. После се усмихна на секретарката.

— Току-що изпитах странно чувство — каза той. — Изведнъж се почувствувах напълно оздравял. Точно, когато ми заговорихте за доктора.

* * *

В болницата лекарите не стояха без работа около доктор Дипартър.

— Кажете ни всичко. Всичко, което ви дойде на ум — подканваха го те.

Доктор Дипартър, свръхвъзбуден, ги гледаше с блеснали очи.

— Трябва да го следя, казвам ви. Не бива да го изпускам от погледа си. Нито за минута. Той има птица с торбички под очите и увиснали уши.

— Много интересно. Много, много интересно! — докторите клатеха глави със сериозен и вгълбен вид, както подобава на истински учени, разменяйки си полугласно:

— Съвсем ново!

— Същото като мания за преследване, но с обратни симптоми.

— Чувството, че преследваш някого. Наистина забележително!

— Несъмнено, поява на съвсем нов вид психоза. Предлагам да го поставим под постоянно наблюдение.

Лекарите кимнаха с шапките си в знак на съгласие.

Накрая един от тях предложи да пуснат доктор Дипартър да се разхожда свободно из града.

Той ще бъде наблюдаван отблизо, ще се сменят екипи, за да го преследват.

И всички негови постъпки и жестове ще бъдат грижливо записвани...

Публикувано във вестник „Орбита“, брой 39/1983 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.